

Ar mes pasirengę spręsti narkotikų keliamas problemas?



Doc. Laima Bulotaitė

**Tarptautinė konferencija “Naujos narkotikų vartojimo tendencijos:
faktai ir spendimai”. 2009.11.05**

**Savidestruktyvus elgesys –
kai žmogus linkęs pakenkti sau
tiesioginiais ar netiesioginiais
veiksmais; dažniausiai impulsyviai,
bet taip pat ir sąmoningai
siekdamas susižaloti.**

**Narkotikų vartojimas -
viena iš
savidestruktyvaus
elgesio formų**

SAVIDESTRUKTYVUS ELGESYS

Tiesioginis

Savižudybės
Mėginimai
nusžudyti

Susiluošinima
Susižalojimai

Moralinis
savęs
skriaudimas

Netiesioginis

Nesirūpinimas savo
sveikata

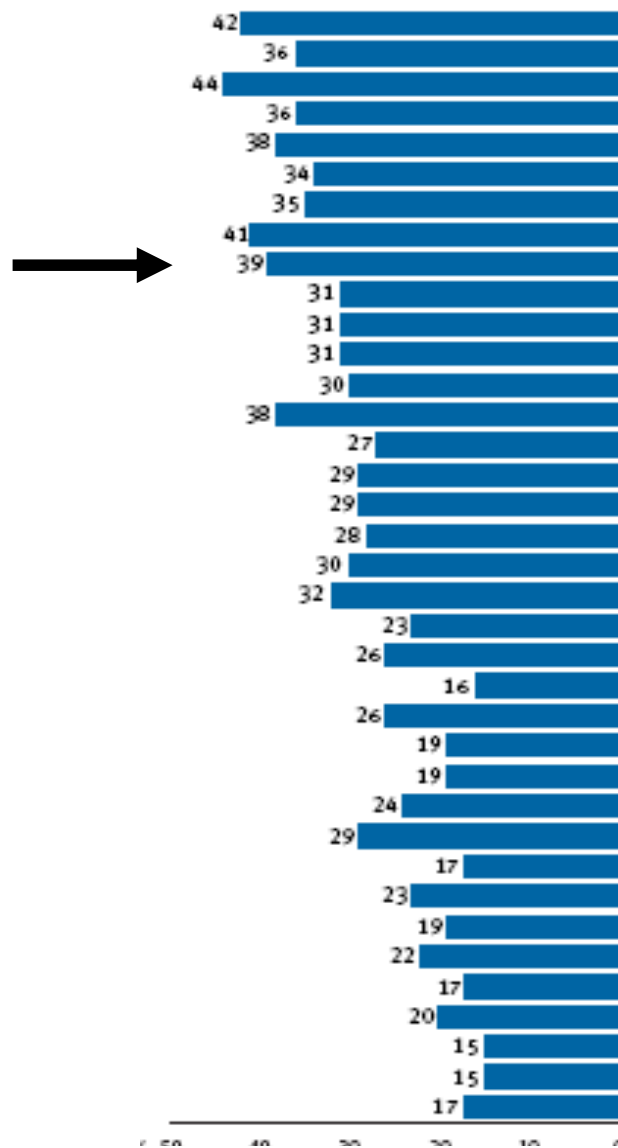
Rizikingas elgesys:
Rūkymas
Alkoholio vartojimas
Narkotikų vartojimas
Rizikingas sportas
ir pan.

Nesirūpinimas savo raida:
Intelektine
Asmenybės ugdymu
ir pan.

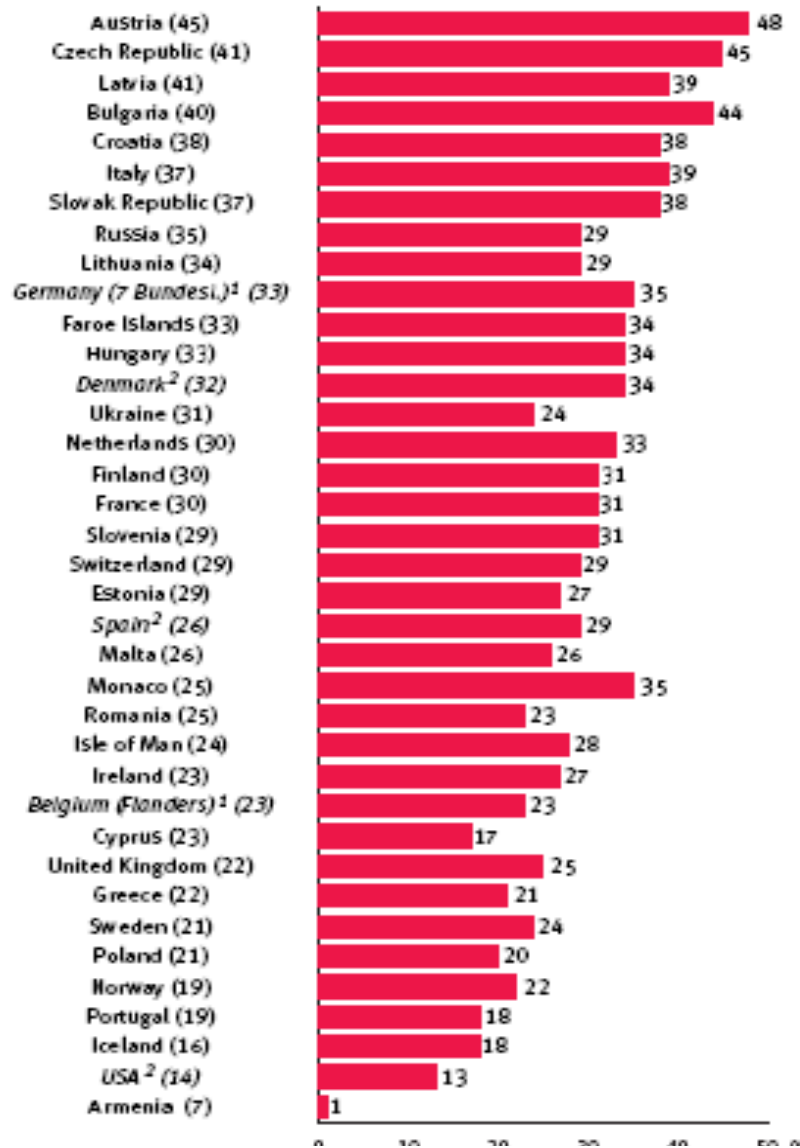
Savidestruktyvaus elgesio paplitimas Lietuvoje

Rūkė per paskutines 30 dienų

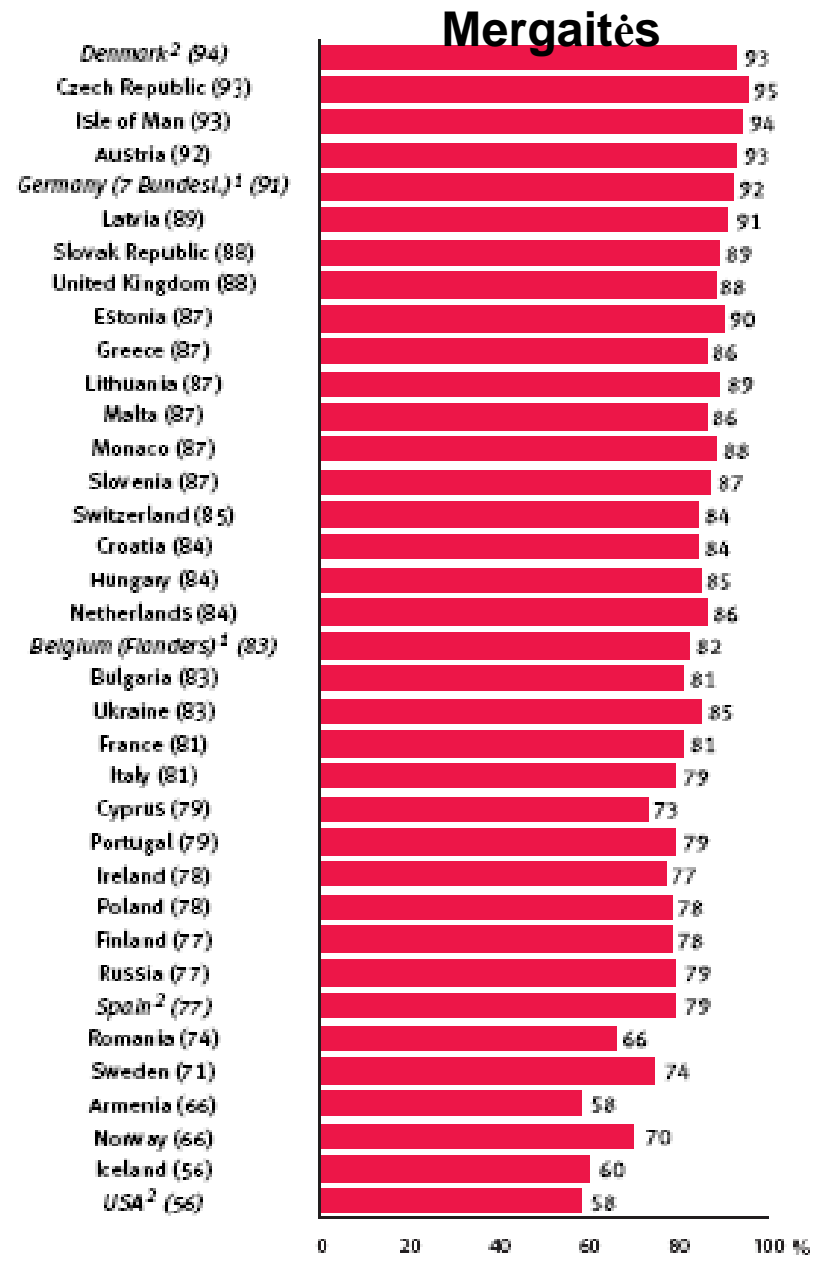
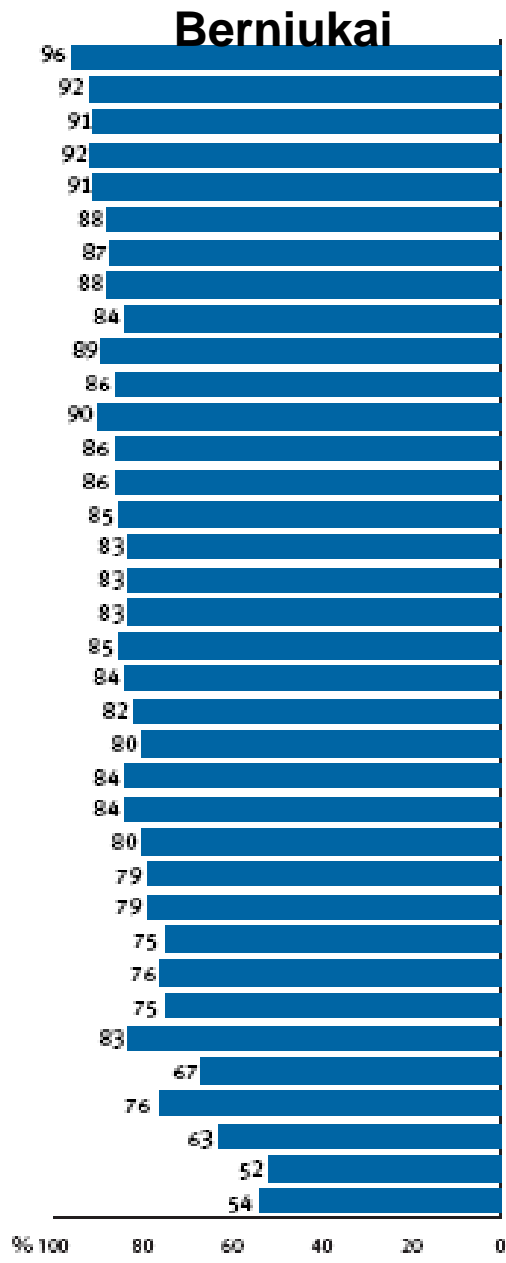
Berniukai



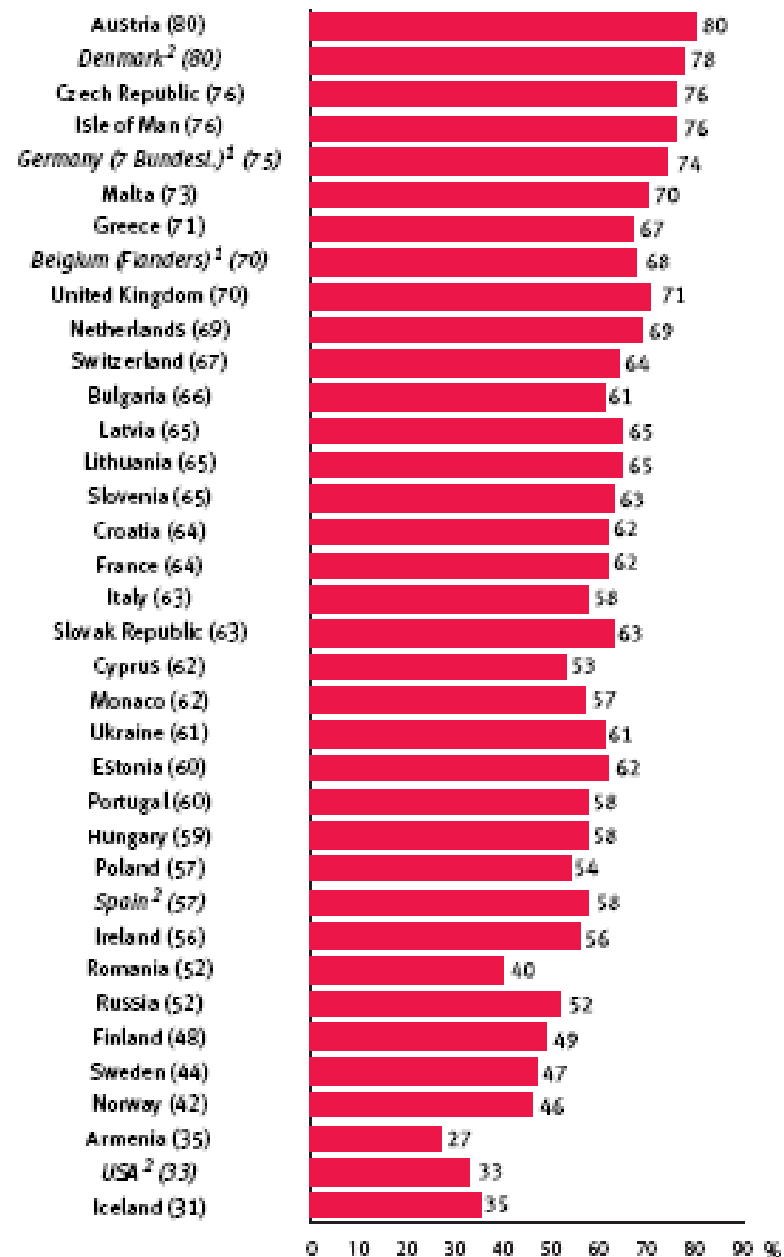
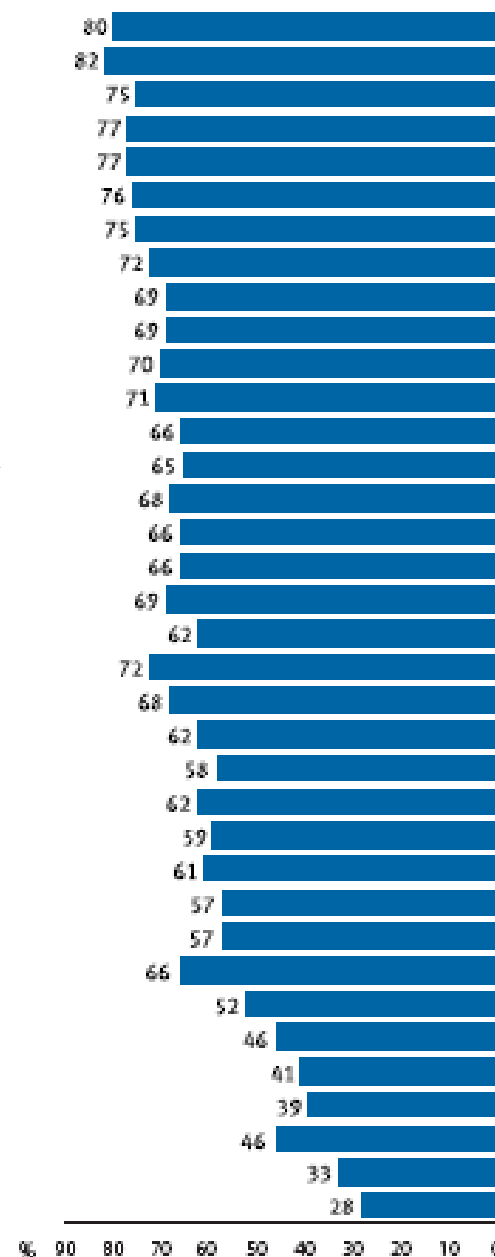
Mergaitės



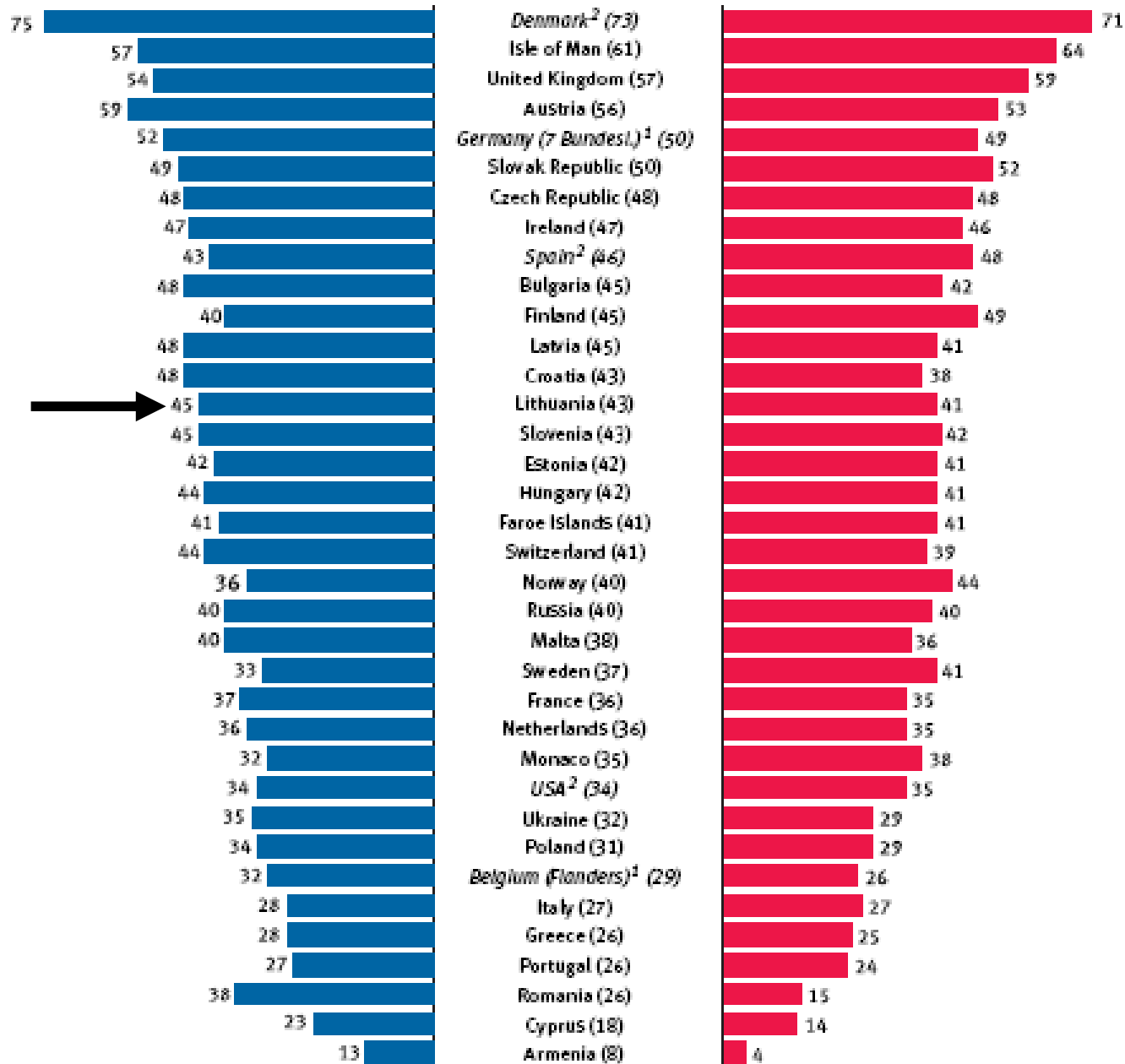
Vartojo alkoholi per paskutinius 12 mėn



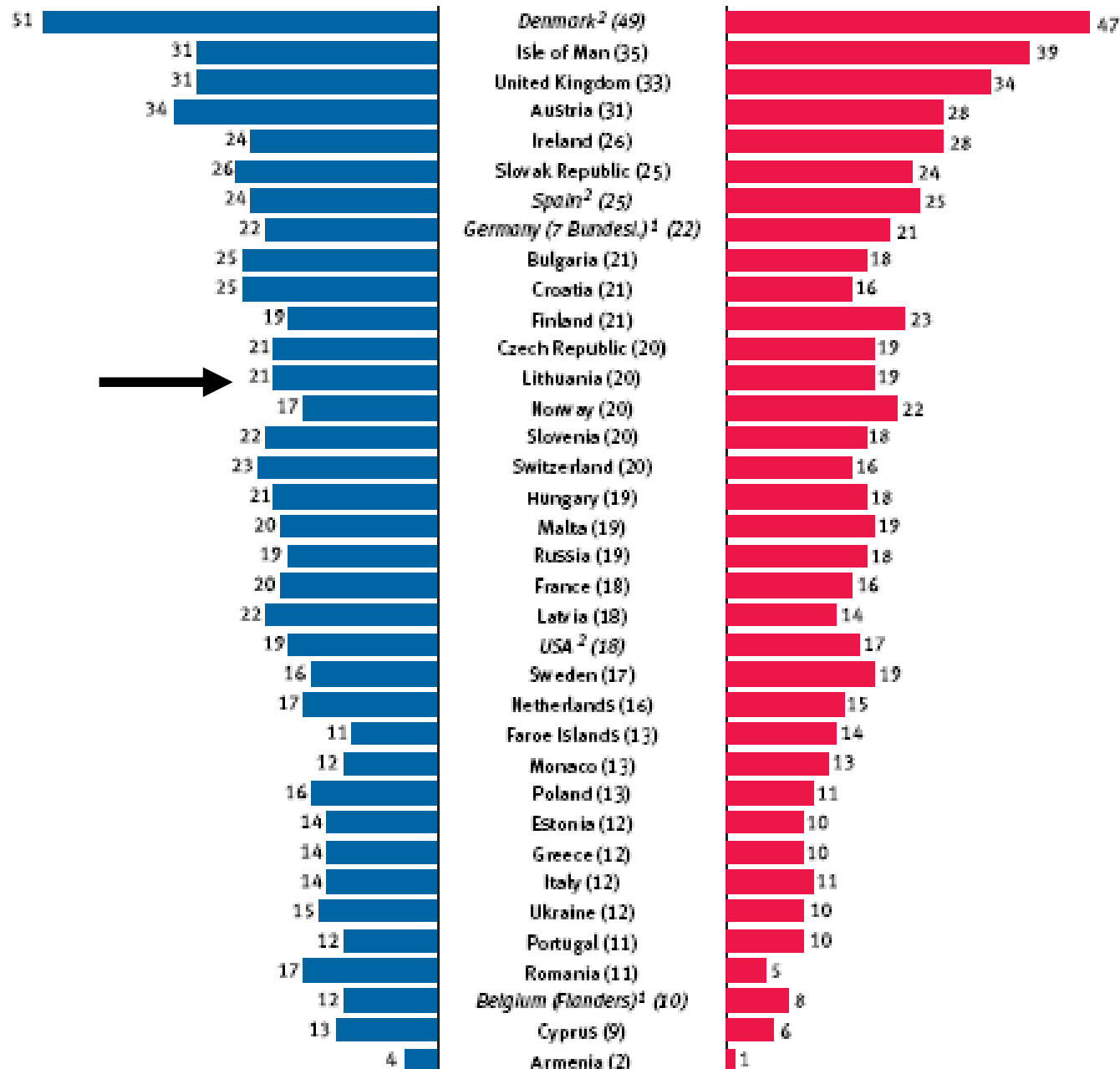
Vartojo alkoholi per paskutines 30 dienas



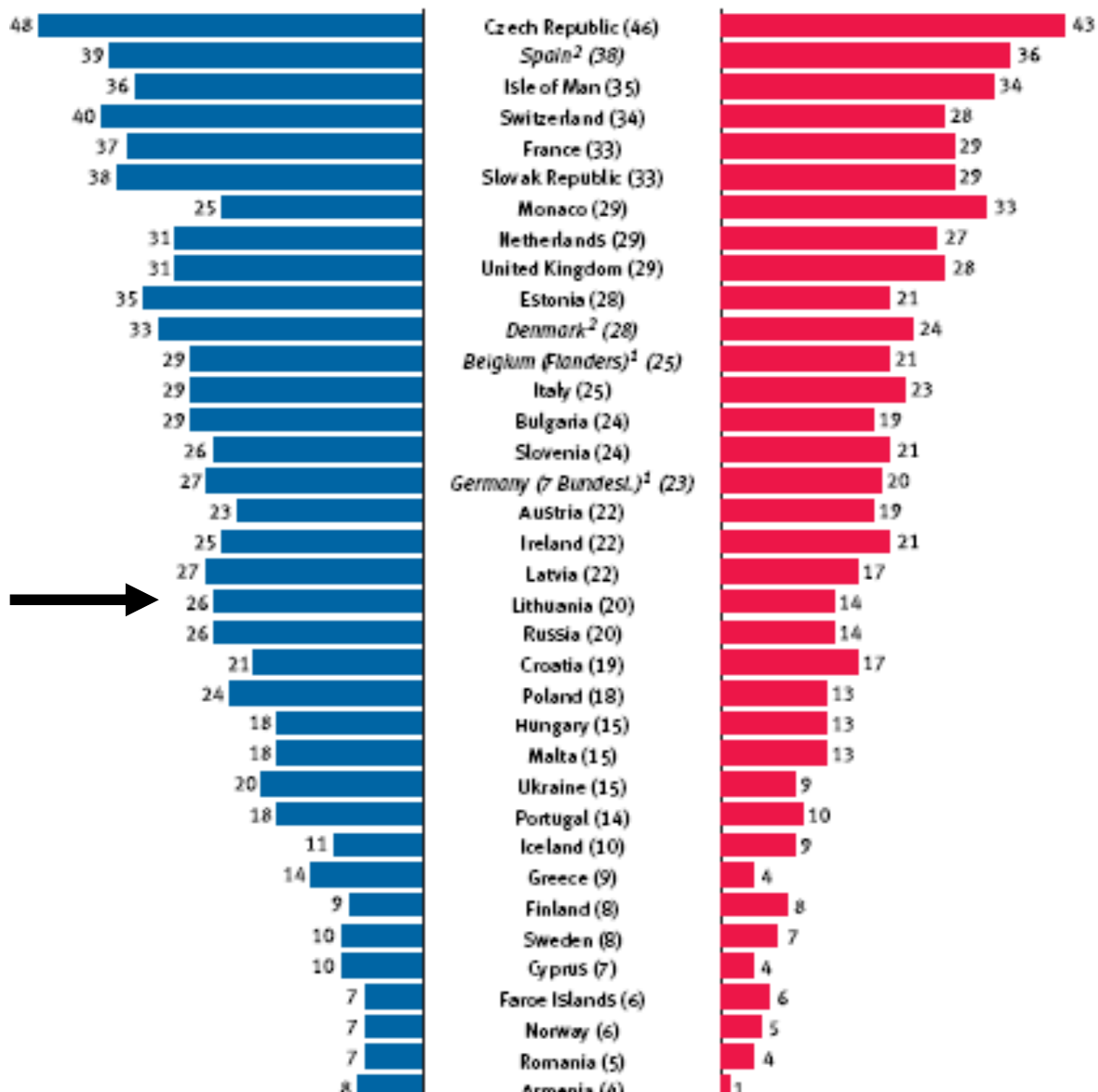
Buvo pasigėrę per paskutinius 12 mėn



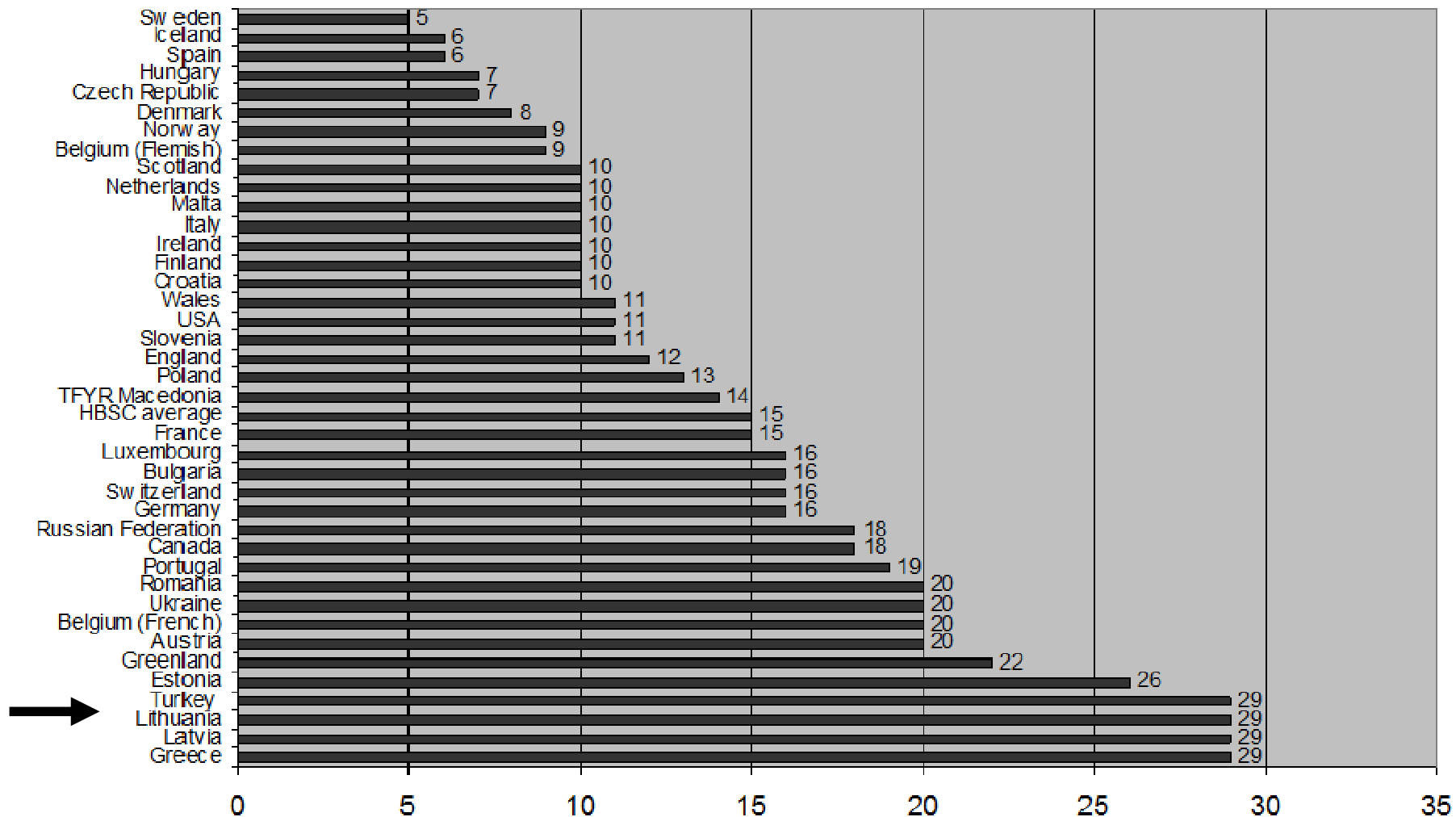
Buvo pasigėrę per paskutines 30 dienų



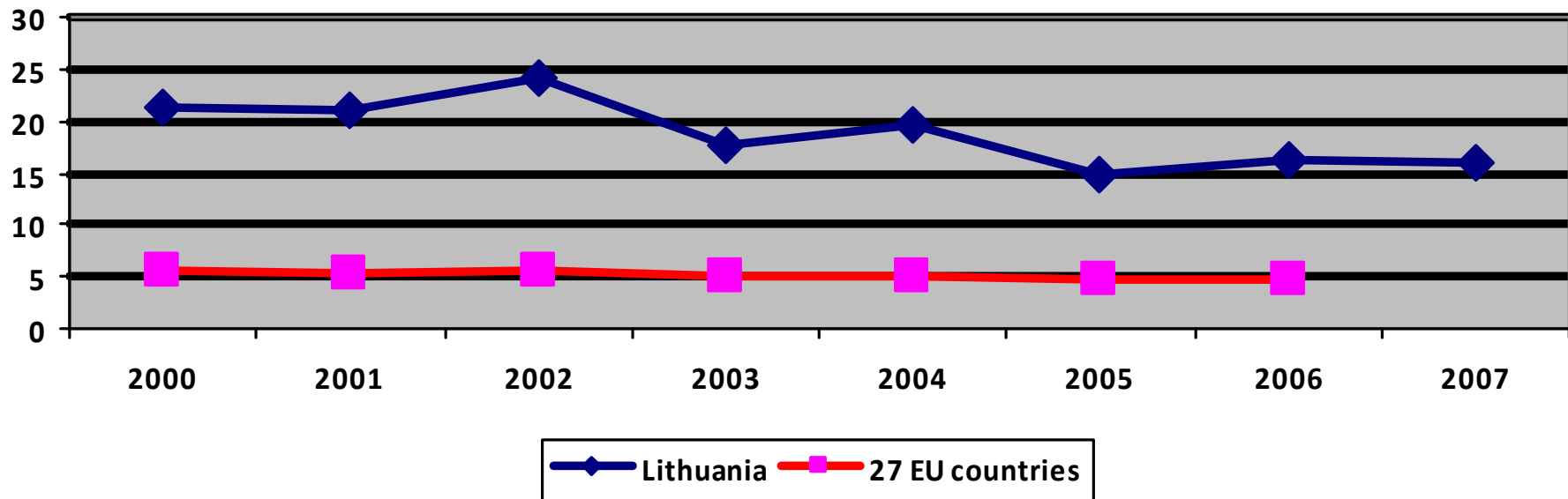
Nors kartą gyvenime vartojo kokių nors narkotikų



13-mečiai, besityčiojantys iš kitų vaikų (HBSC, 2007)

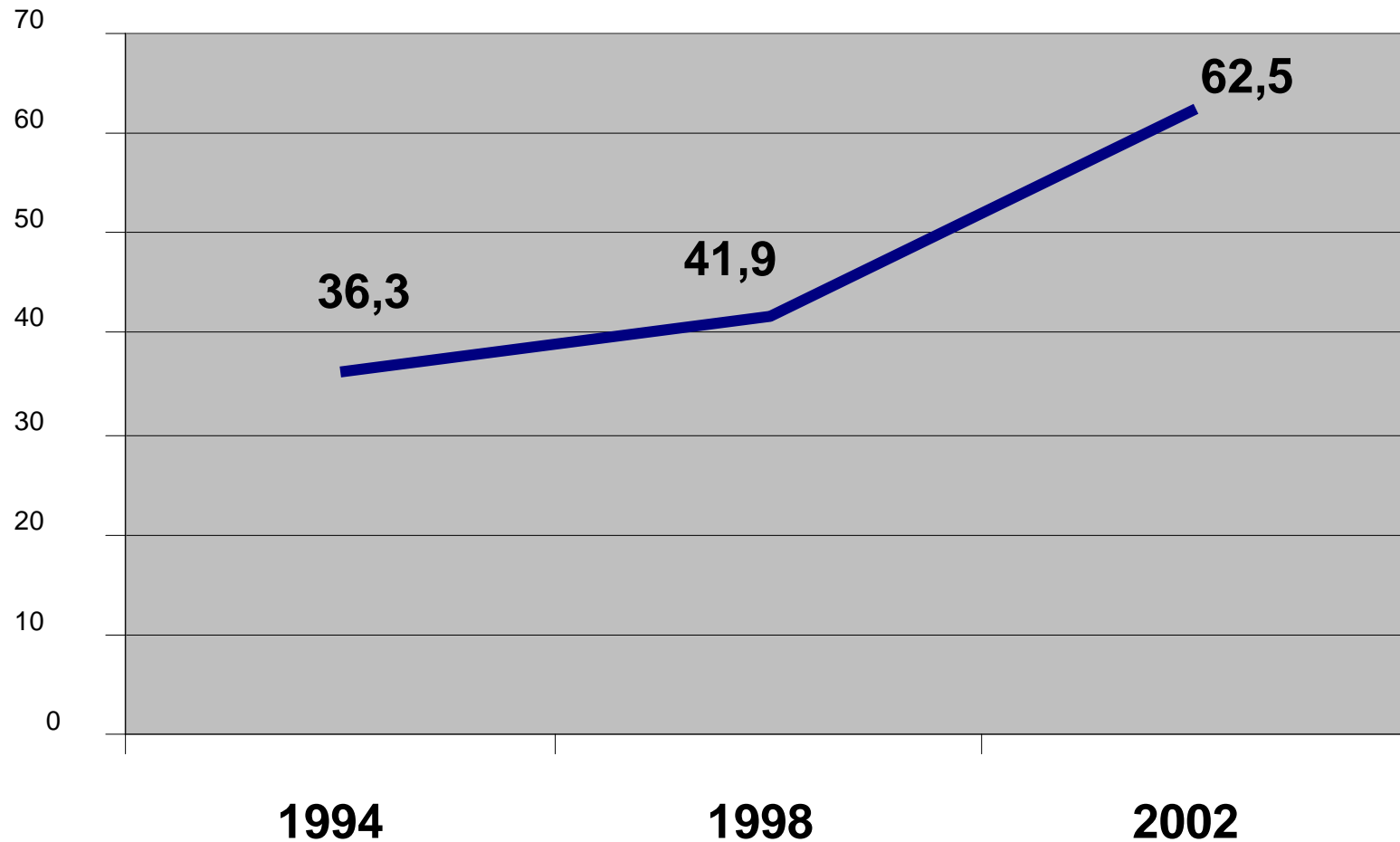


15-19 metų asmenų savižudybės (mirtys 100 000 gyventojų)

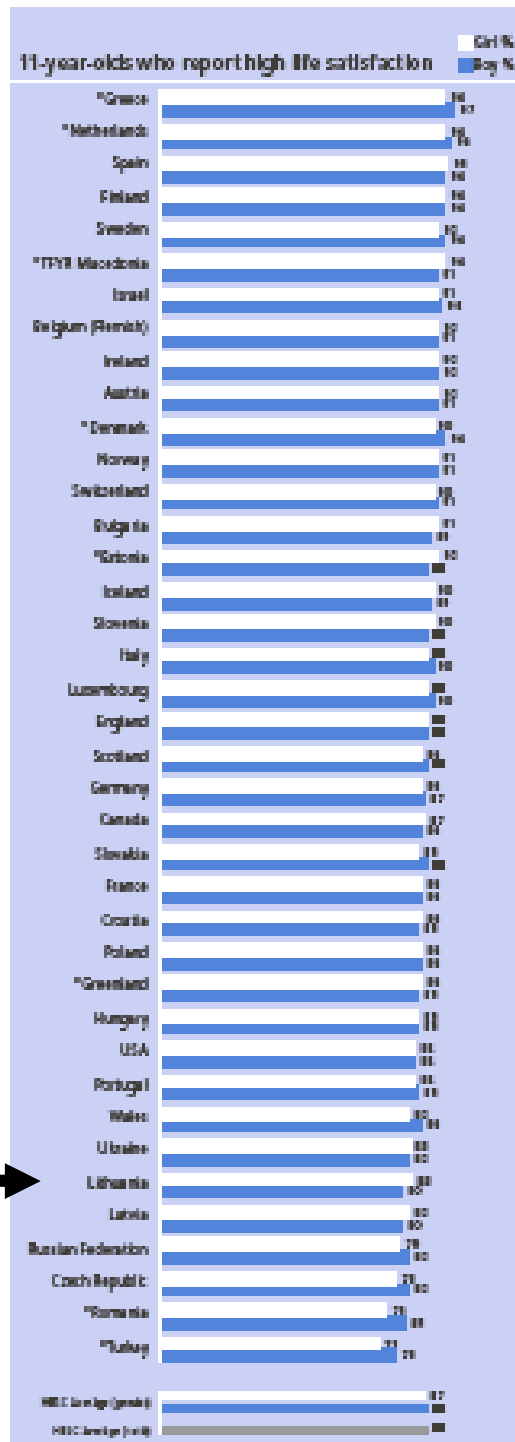


Eurostat, 2007

11, 13 ir 15 metų paaugliai, turintys teigiamas nuostatas į savižudybę



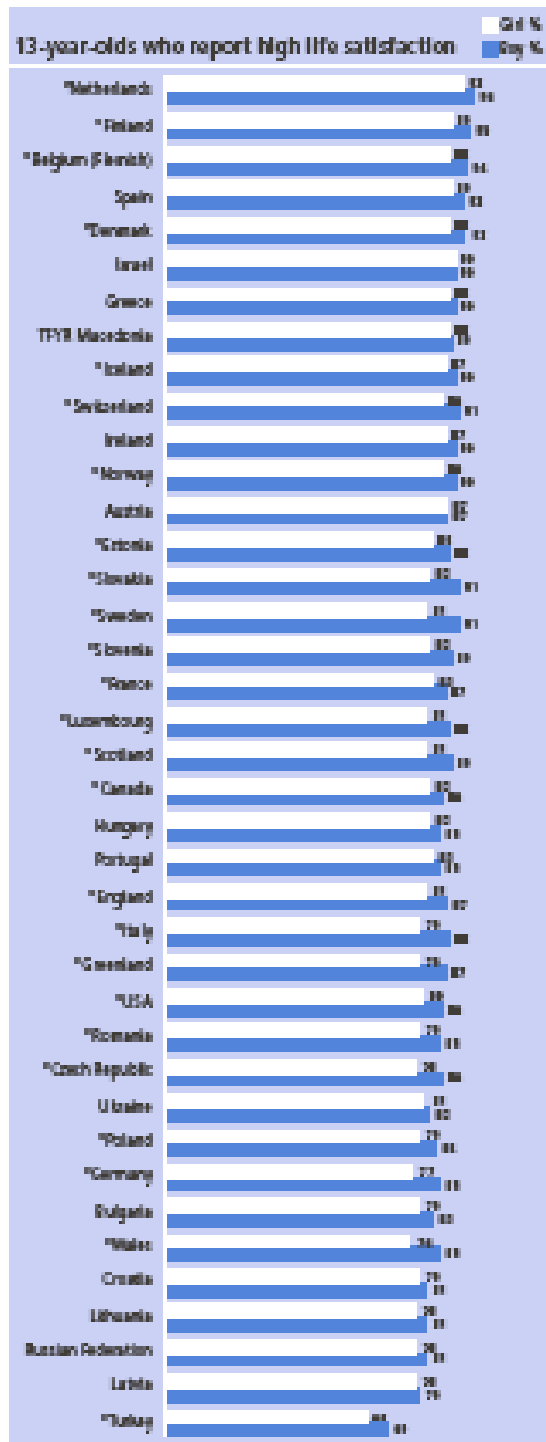
HBSC tyrimas, N. Žemaitienė



11-mečiai, labai patenkinti savo gyvenimu

83
80

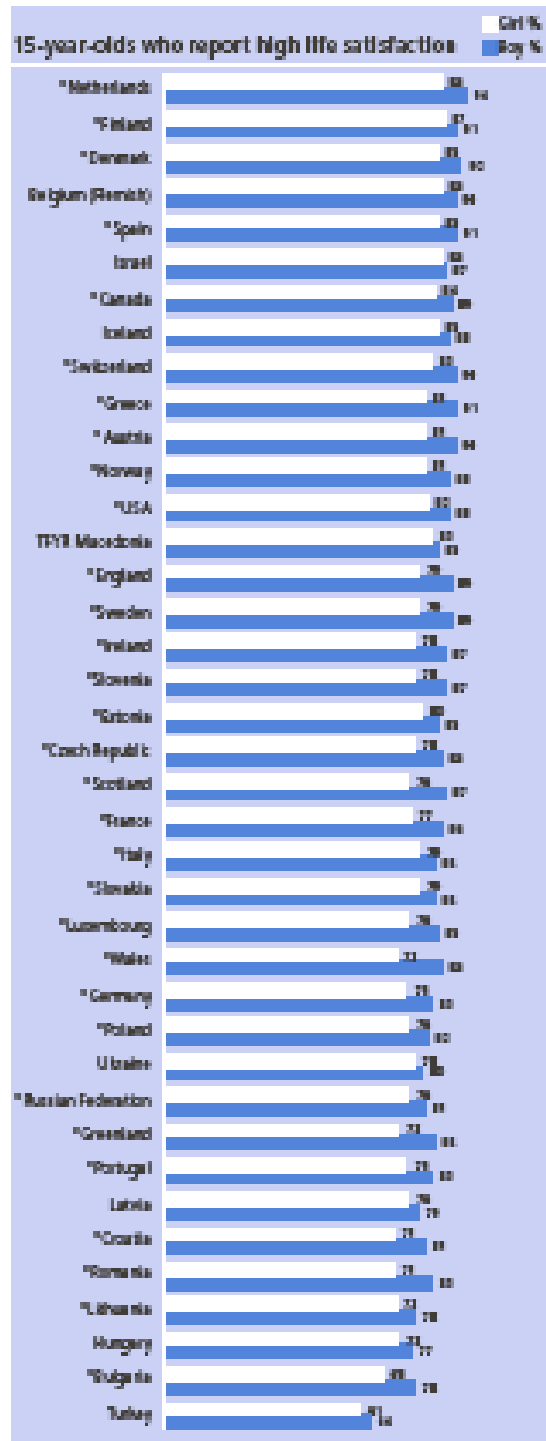
HBSC, 2006/2007



13-mečiai, labai patenkinti savo gyvenimu



**78,
81**



15-mečiai, labai patenkinti savo gyvenimu

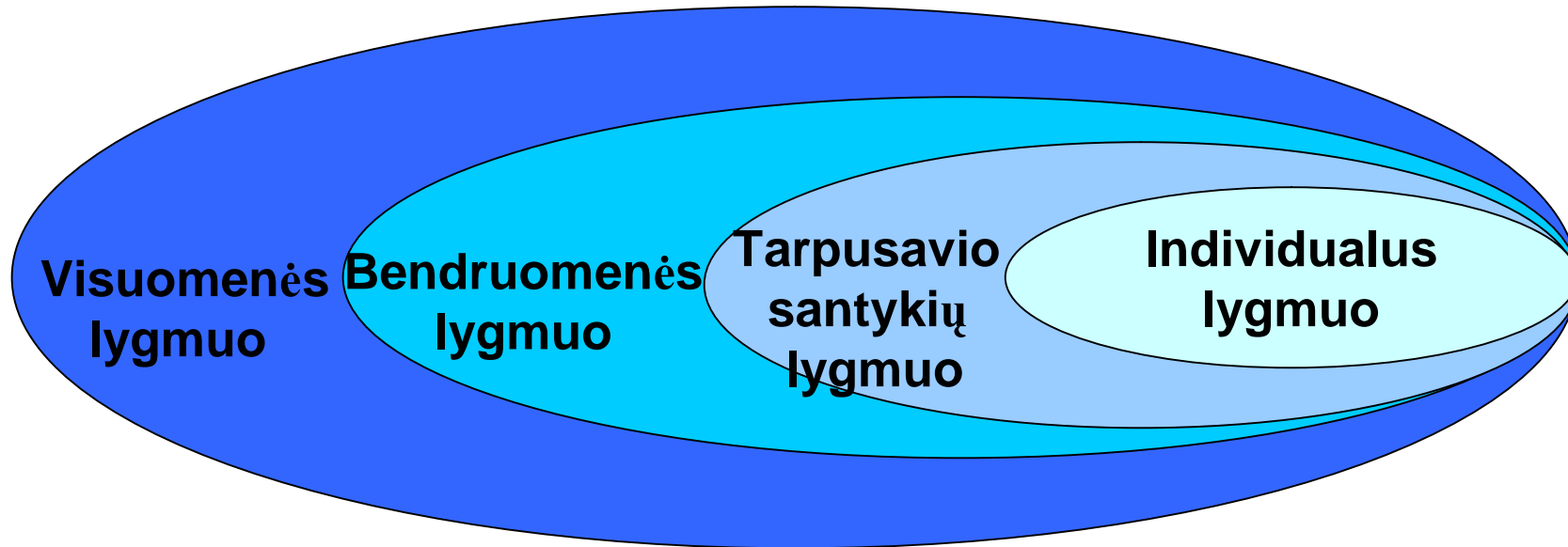
**72,
78**



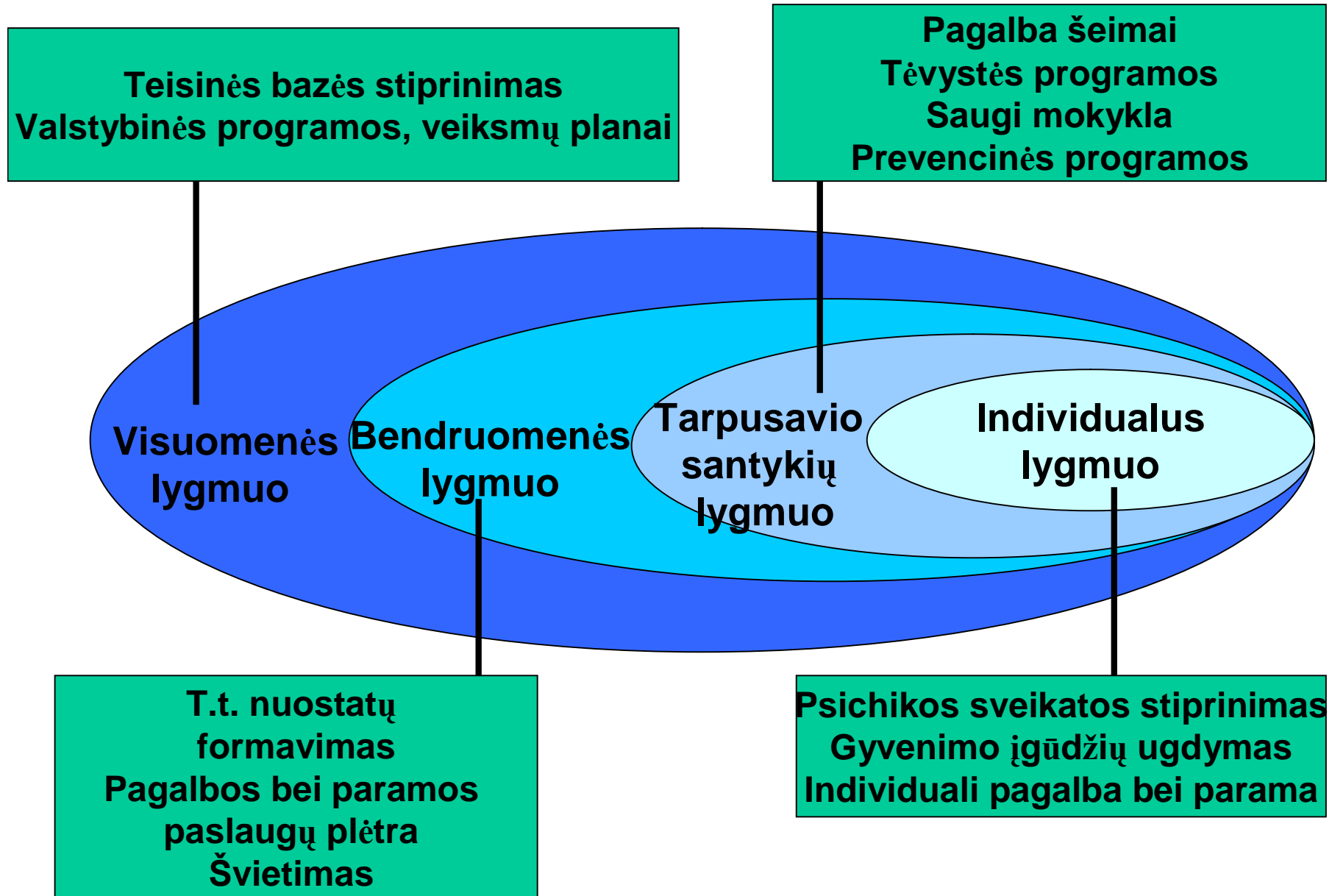
Kodėl?

- **Ar mes tikrai save naikinanti tauta?**
- **Kuo mes, mūsų gyvenimas skiriasi nuo kitų šalių?**
- **Tyrimai – tik paplitimo, konstatuojami faktai**
- **Mažai tiriamos psichologinės priežastys**

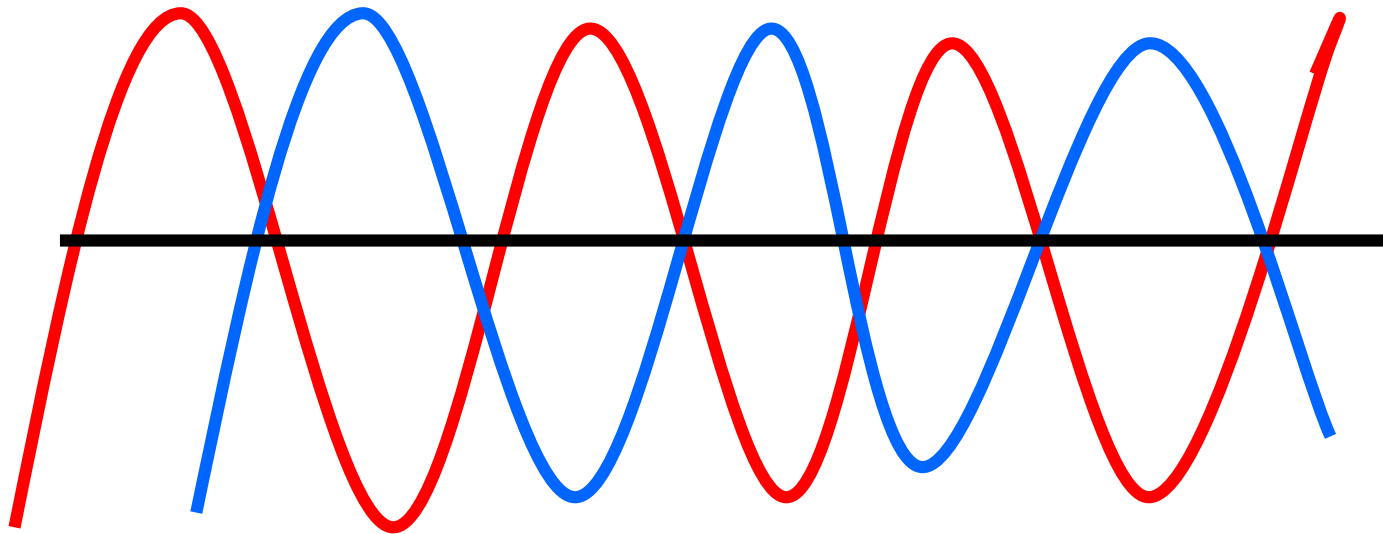
PROBLEMŲ PRIEŽASTYS, REMIANTIS EKOLOGINIŲ MODELIU



EKOLOGINIS PREVENCIJOS MODELIS



Narkotikų vartojimo paplitimo ir prevencijos priemonių svyravimai



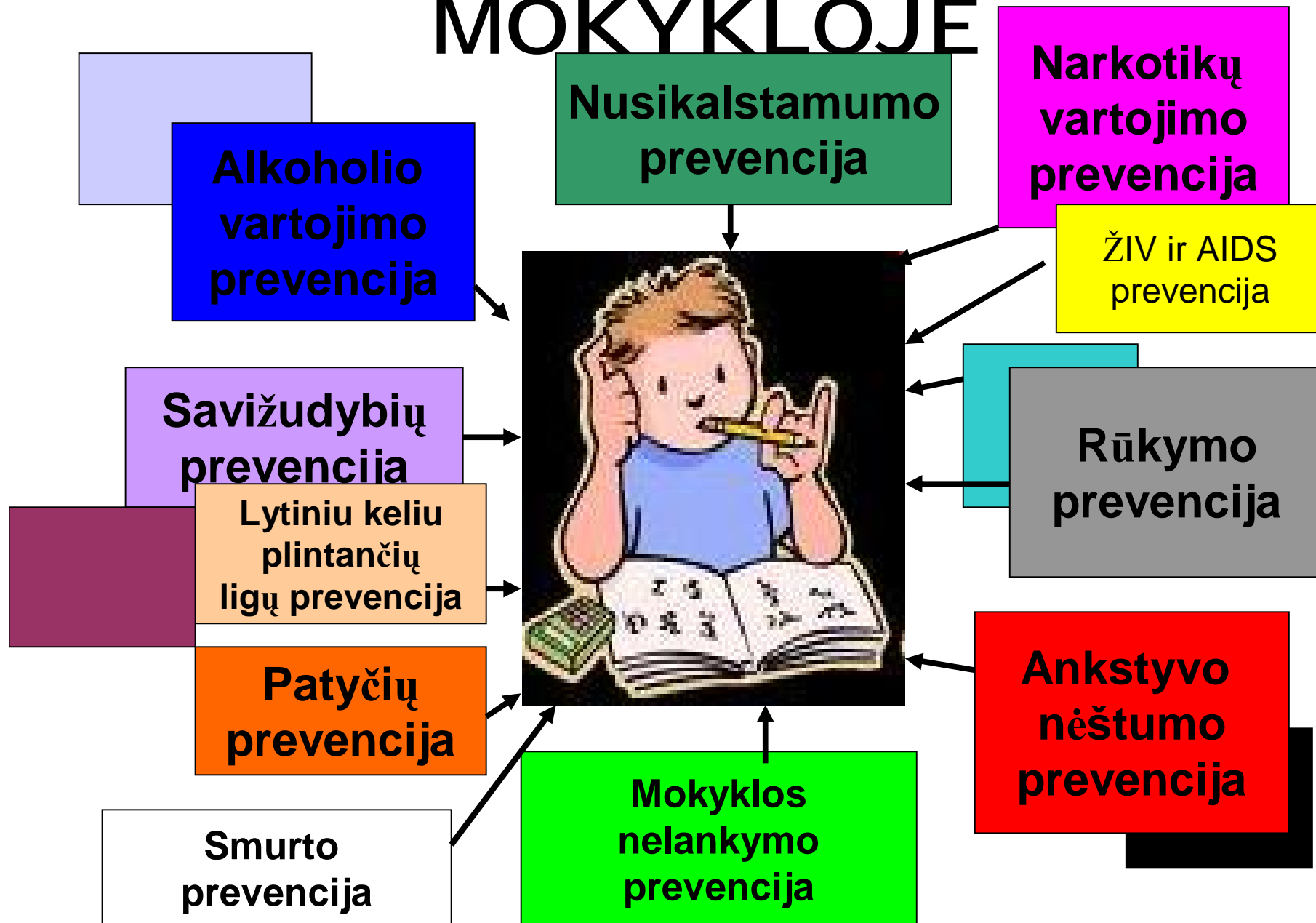
**Problemos pripažinimas
ne visada reiškia, kad
pasirengta ją spręsti**

Visuomenės pasirengimo spręsti problemą etapais

(Plested et al., 1999)

1. Problema neišvelgiama
2. Neigiamas problemos buvimas
3. Formuojasi problemos suvokimas
4. Prabylama apie grėsmę
5. Susirūpinama problemos sprendimu
6. Problema pradedama spręsti
7. Problemos sprendimo įvertinimas
8. Sprendimo plėtra
9. Visuotinis problemos supratimas

PREVENČINĖS PROGRAMOS MOKYKLOJE



**Ačiū už dėmesį ir
sėkmės sprendžiant
narkotikų vartojimo
problemas!**